

Allmän studieplan för forskarutbildning i filosofi (Philosophy)

Studieplanen gäller för utbildning som avslutas med doktorsexamen och för utbildning som avslutas med licentiatexamen i forskarutbildningsämnet filosofi (SCB-kod 60301).

Forskarutbildningen i filosofi vid LiU ges vid forskningsmiljön Filosofi och tillämpad etik (FTE) på Institutionen för kultur och samhälle (IKOS). Till forskningsmiljön är forskare inom ämnena filosofi och tillämpad etik knutna. Filosofin som akademisk disciplin studerar de begrepp, metoder och teorikonstruktioner som människan använder sig av, för att förstå och ta ställning till den fysiska och ideella världen som omger henne och den sociala värld som hen tillhör. Kunskapsteori, språkfilosofi och medvetandefilosofi, men också vetenskapsfilosofi, filosofins historia, politisk filosofi, etik och tillämpad etik rymms inom samma ämne.

1. Utbildningens mål

De nationella examensmålen för doktorsexamen respektive licentiatexamen delas här, i enlighet med Högskoleförordningen, in i mål för kunskap och förståelse, för färdighet och förmåga, och för värderingsförmåga och förhållningssätt. Dessa mål formuleras enligt följande (Högskoleförordningen, Bilaga 2).

1.1 Kunskap och förståelse

Den forskarstuderande ska för *doktorsexamen*:

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet, samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Den forskarstuderande ska för *licentiatexamen*:

- visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta, samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

1.2 Färdighet och förmåga

Den forskarstuderande ska för *doktorsexamen*:

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap,
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Den forskarstuderande ska för *licentiatexamen*:

- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen, samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

1.3 Värderingsförmåga och förhållningssätt

Den forskarstuderande ska för *doktorsexamen*:

- visa intellektuell självständighet och ett analytiskt förhållningssätt till kunskapsbildning,
- kunna värdera svagheter och styrkor i den egna avhandlingen,
- visa vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar,
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

Den forskarstuderande ska för *licentiatexamen*:

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och

- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

2. Behörighetsvillkor

För att bli antagen till forskarutbildningen krävs att den sökande har dels grundläggande behörighet, dels särskild behörighet enligt nedan. Vidare krävs att den sökande bedöms ha sådan förmåga i övrigt som behövs för att klara utbildningen.

2.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet att antas till forskarutbildningen i har den som har

- avlagt en examen på avancerad nivå,
- fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
- på något annat sätt inom eller utom landet har förvärvat motsvarande kunskaper.

Om det finns särskilda skäl, får fakultetsstyrelsen för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet.

2.2 Särskild behörighet

Särskild behörighet har den som har fullgjort kursfordringar om minst 30 högskolepoäng på avancerad nivå inom ämnet filosofi eller ett ämne av central betydelse för filosofi eller förvärvat motsvarande kunskaper inom eller utom landet. Minst 15 hp ska avse en uppsats på avancerad nivå.

För särskild behörighet krävs därutöver att den sökande behärskar engelska, svenska är meriterande. Språkfärdigheten måste omfatta förmågan att läsa, tala och skriva språket.

3. Antagning

3.1 Ansökan

Ansökan om antagning till forskarutbildningen i filosofi ställs till ansvarig vid för forskningsutbildning i filosofi på Institutionen för kultur och samhälle (IKOS).

3.2 Antagningsbegränsning och urval

Till forskarutbildning i filosofi får endast antas det antal forskarstuderande som dels kan erbjudas godtagbara villkor i fråga om handledning och studievillkor i övrigt, dels har eller kan erbjudas studiefinansiering.

Urval bland sökande som uppfyller behörighetskraven ska göras med hänsyn till deras förmåga att tillgodogöra sig forskarutbildningen. Vid urvalet beaktas följande omständigheter:

- Studieresultat som visar på självständighet, kreativitet, metodisk klarhet, teoretisk medvetenhet, förmåga till självständigt omdöme och kritisk analys. Särskild vikt läggs vid tidigare filosofiskt arbete i form av uppsats eller annan vetenskaplig produktion.
- Speciella kunskaper och erfarenheter hos den sökande, till exempel yrkesverksamhet, som kan vara av betydelse för att tillgodogöra sig forskarutbildningen.
- Urvalet görs utifrån dokumenterat och av den sökande själv åberopat material, såsom självständiga studiearbeten och intyg om yrkesverksamhet.
- Analys- eller skrivprov kan användas, exempelvis om endast samförfattade texter inlämnats.
- Intervjuer med de sökande, samt referenstagning.

Vid urvalet tas hänsyn till såväl sökandes kompetens som kompetensområdena för de till ämnet filosofi knutna möjliga handledarna.

3.3 Beslut om antagning och tilldelning av handledare

I Filosofiska fakultetens delegering av beslutanderätt avseende utbildning framgår vilken instans som fattar beslut om antagning till forskarutbildning.

Den forskarstuderande tilldelas vid antagning minst två handledare varav den ena ska utses som huvudhandledare. Huvudhandledare, ska vara docentkompetent och anställd vid Linköpings universitet samt ha genomgått forskarhandledarutbildning. Biträdande handledare ska ha avlagt doktorsexamen eller inneha motsvarande vetenskaplig kompetens. En forskarstuderande som så begär har rätt att byta handledare.

4. Utbildningens utformning

4.1 Allmänt

Utbildningen för doktorsexamen i filosofi omfattar 240 högskolepoäng och består av kurser om sammanlagt 60 högskolepoäng och en avhandling om 180 högskolepoäng.

Utbildningen för licentiatexamen omfattar 120 högskolepoäng och består av kurser om sammanlagt 40 högskolepoäng och en vetenskaplig uppsats om 80 högskolepoäng. Sådan examen kan antingen utgöra slutmål för utbildningen eller en etapp i utbildningen till doktorsexamen.

Den studerande bör påbörja sitt vetenskapliga arbete redan under första årets studier och således bedriva forskningsarbete parallellt med kursbundna studier.

4.2 Kurser

Kurserna syftar till att dels ge en teoretisk och metodologisk fördjupning inom filosofi med relevans för den forskarstuderandes forskningsarbete, dels att ge breda

kunskaper inom ämnet filosofi. Som regel ska den studerande genomgå två tredjedelar av sina kurser utanför det egna specialiseringsområdet.

För doktorsexamen ska ingå:

- Obligatoriska kurser (30 hp för doktorsexamen och 20 hp för licentiatexamen) som syftar till att ge breda kunskaper inom filosofi, allmän och specifik kompetens inom för filosofi relevanta grundläggande teoretiska, praktiska och tillämpade områden, metodologiska frågor, och publiceringsformer.
- Individuella och valbara kurser (30 hp för doktorsexamen, 20 hp för licentiatexamen) som syftar till att ge fördjupade kunskaper med relevans för avhandlingsarbetet eller som ingår i en individuell karriärplanering.

Vilka kurser som ska ingå för den enskilda doktoranden fastställs av den studerandes huvudhandledare i samråd med den studerande. Kurser kan vara lärarledda eller uteslutande genomföras i form av självstudier. Kurser kan väljas från institutionens utbud, från andra institutioner på LiU, eller vid andra lärosäten samt vara läskurser.

Forskarstuderande som undervisar ska genomgå kurs i högskolepedagogik. Sådan kurs kan ingå i valbara kurser. I forskarutbildningen ingår även deltagande i forskningsmiljöns seminarieverksamhet (dvs "högre seminarier" i filosofi med mera, se nedan 5.2).

Grundutbildningskurser på avancerad nivå och som inte ingår i villkoren för särskild behörighet kan efter godkännande av huvudhandledare tillgodoräknas i forskarutbildningen inom kvoten för valbara kurser.

4.3 Avhandling för doktorsexamen

För doktorsexamen ska den forskarstuderande författa en vetenskaplig avhandling, vars omfattning motsvarar 180 högskolepoäng. Avhandlingen ska baseras på ett självständigt forskningsarbete och vara av betydelse för forskningen inom det valda området. Avhandlingen kan utformas antingen som ett enhetligt sammanhängande arbete (monografiavhandling) eller som ett antal artiklar jämte en sammanhållande s.k. kappa (sammanläggningsavhandling). Artiklarna ska ha en kvalitet som bedöms tillräcklig för att de ska kunna publiceras i erkända vetenskapliga tidskrifter. Minst två av dem bör vara antagna för publicering i en refereebedömd tidskrift eller i en antologi av hög kvalitet. Vid samförfattat arbete ska den enskildes arbetsinsats kunna särskiljas och bedömas. I kappan ska innehållet i artiklarna sammanfattas och det sammanlagda vetenskapliga bidraget tydliggöras.

Avhandlingen ska försvaras vid en offentlig disputation. Regler om förfarandet vid disputation fastställs av LiU:s rektor samt Filosofiska fakultetens styrelse.

Avhandlingsmanuset granskas vid ett allmänt seminarium i god tid innan beslut fattas om tryckning av avhandling och tid för disputation.

4.4 Uppsats för licentiatexamen

För licentiatexamen ska den forskarstuderande författa ett vetenskapligt arbete vars omfattning motsvarar 80 högskolepoäng. Uppsatsen ska baseras på ett självständigt forskningsarbete och ska ha granskats inför framläggningen.

Uppsatsen ska försvaras vid ett offentligt seminarium. Filosofiska fakultetsstyrelsen beslutar om riktlinjer för den vetenskapliga uppsatsens framläggande.

5. Utbildningens uppläggning

5.1 Individuell studieplan

Huvudhandledaren och den forskarstuderande ska i samråd göra upp en individuell studieplan för forskarutbildningen. Den individuella studieplanen ska upprättas så snart som möjligt efter beslut om antagning och fastställas senast två månader efter det att den studerande påbörjat sina studier. Den individuella studieplanen ska följas upp och vid behov revideras minst en gång per år. De närmare formerna avseende individuell studieplan framgår av LiU:s beslut om Riktlinjer för utbildning på forskarnivå.

5.2 Undervisning

Undervisningen inom ramen för forskarutbildningen i filosofi ges huvudsakligen i form av föreläsningar, seminarier och handledning. Dessutom anordnas högre seminarier, vid vilka ämnesområdets seniora forskare, forskarstuderande, övriga lärare med flera samt vetenskapliga gäster presenterar och diskuterar vetenskapliga arbeten. De forskarstuderande ska delta aktivt i det högre seminariet genom att lägga fram egna avhandlingsavsnitt samt genom att aktivt delta i diskussioner kring andra forskares och forskarstuderandes arbeten. Den studerande kan ges möjlighet att delta i undervisning vid annan fakultet eller annat lärosäte. Om personligt deltagande är förhindrat av yrkesmässiga eller andra giltiga personliga skäl (till exempel för industridoktorander) ska den studerande ges möjlighet att delta i undervisning via digitala plattformar eller att läsa individuella kurser. Det ankommer på forskningsmiljön att erbjuda den forskarstuderande möjligheter att delta i såväl nationella som internationella kurser och konferenser.

5.3Handledning

Den forskarstuderande har rätt till handledning under utbildningen så länge inte rektor har fattat beslut om annat. Val av avhandlingsämne ska ske i samråd mellan den forskarstuderande och dennes huvudhandledare. Huvudhandledare och biträdande handledare ska bistå den forskarstuderande med råd ifråga om avhandlingsarbetets inriktning, omfattning och genomförande.

6. Examination

Examination av kurser anordnas under eller i anslutning till kurserna. Denna sker muntligen och/eller skriftligen i enlighet med examinatorns närmare anvisningar. Examinationerna bedöms med något av betygen godkänd eller underkänd. Huvudhandledare är examinator för kurser där särskild examinator ej förordnats.

Doktorsavhandling bedöms av en betygsnämnd i enlighet med regler i högskoleförordningen, vartill kommer lokala tillämpningsbestämmelser som fastställs av rektor och av Filosofiska fakultetens styrelse. Avhandlingen ska bedömas med något av betygen godkänd eller underkänd. Filosofiska fakultetens styrelse beslutar om de närmare formerna för licentiatuppsatsens framläggande. Uppsatsen ska bedömas med något av betygen godkänd eller underkänd.

7. Övrigt

Den allmänna studieplanen träder i kraft den 1 januari 2024 och tillämpas vid antagning av doktorander till forskarutbildningen i filosofi efter detta datum. Ikraftträdandet gäller under förutsättning av rektor fattat beslut om att inrätta forskarutbildningsämnet filosofi.